

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ

ДЕЛО KHRYKIN срещу РУСИЯ

(Жалба № 33186/08)

РЕШЕНИЕ

СТРАСБУРГ

19 април 2011 г.

ОКОНЧАТЕЛНО

19 юли 2011 г.

Настоящото решение влиза в сила съгласно член 44 § 2 от Конвенцията. То може да претърпи редакционни промени.

По делото Khrykin срещу Русия,
Европейският съд по правата на човека (Първо отделение),
заседаващ като Камара в състав:

Nina Vajić, *председател*,
Anatoly Kovler,
Elisabeth Steiner,
Khanlar Hajiyeu,
George Nicolaou,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Julia Laffranque, *съдии*,

и André Wampach, *заместник-секретар на отделението*,

След разисквания в закрито заседание на 29 март 2011 г.,

Постанови следното решение, прието на същата дата:

ПРОИЗВОДСТВО

1. Делото е образувано по жалба (№ 33186/08) срещу Руската федерация, подадена до Съда съгласно член 34 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи („Конвенцията“) от г-н Ivan Stepanovich Khrykin („жалбоподателят“) на 2 април 2008 г.

2. Жалбоподателят е представляван от г-н I. L. Fedotov, адвокат, практикуващ в Москва. Руското правителство („Правителството“) е представлявано от г-н G. Matyushkin, представител на Руската федерация в Европейския съд по правата на човека.

3. Жалбоподателят се оплаква, по-специално, че първоинстанционният съд не е бил независим и не е спазил принципите на върховенство на закона и правна сигурност, като е отменил окончателно и влязло в сила решение в негова полза.

4. На 18 декември 2008 г. председателят на Първо отделение взема решение да уведоми Правителството за жалбата. Решено е също така Съдът да се произнесе по допустимостта и по основателността на жалбата (член 29 § 1). Правителството възрази срещу общото разглеждане на допустимостта и основателността на жалбата. След като разгледа възражението на Правителството, Съдът го отхвърли.

ФАКТИТЕ

I. ФАКТИЧЕСКИ СЪСТАВ

5. Жалбоподателят е роден през 1934 г. и живее в Електростал, Московска област.

6. Той получава пенсия за прослужено време от 1984 г. насам. През ноември 2005 г. той се обръща с искане към пенсионната служба пенсията му да бъде повишена на основание факта, че е работил в рискови производства. Последната не се съгласява и жалбоподателят обжалва пред Градския съд на Електростал („Градски съд“).

7. С решение от 20 юли 2006 г. Градският съд, председателстван от съдия Т., разпорежда на пенсионната служба да повиши пенсията на жалбоподателя, считано от 1 декември 2005 г. Съдът основава решението си на Закона за трудовите пенсии от 2001 г. („Закон за пенсиите“). Решението не е обжалвано и на 5 август 2006 г. то става окончателно.

8. На 4 юни 2007 г. Главно управление на пенсионен фонд № 19 за Москва и Московска област („Пенсионен фонд“) подава в Московския окръжен съд („Окръжен съд“) касационна жалба срещу решението от 20 юли 2006 г. Тази жалба изобщо не е разгледана. На 14 август 2007 г. обаче председателят на Окръжния съд се обръща с писмо до първоинстанционния съд, което гласи следното:

„Московският окръжен съд изпраща жалба от GU UPF RF № 19 за Москва и Московска област срещу решението на Градския съд на Електростал от 20 юли 2006 г. по делото *Khrykin I.S. c/y GU GUPF RF № 19 за Москва и Московска област...*

[Градският] съд е разгледал обхвата на пенсионните права на ищеца ...

[Принципите] за проверка на обхвата на пенсионните права ... са определени в Постановление на Пленума на Върховния съд на Руската федерация № 25 от 20 декември 2005 г. ... и в решение на Върховния съд на Руската федерация от 2 март 2007 г. по дело *Nitsievskaya c/y Държавна агенция – Главно управление на пенсионен фонд № 5 за Москва и Московска област.*

Постановено съдебно решение ..., противоречащо на Решение на Пленума на Върховния съд на Руската федерация № 25 от 20 декември 2005 г. и решение на Върховния съд на Руската федерация от 2 март 2007 г., сочи съдебна грешка и такова съдебно решение не може да се счита за законосъобразно постановено. С цел да се осигури последователност на съдебната практика ... жалбата на GU UPF RF № 19 за Москва и Московска област ... срещу горепосоченото решение по делото *Khrykin I.S. c/y GU Gupf RF № 19 за Москва и Московска област* се изпраща за преразглеждане на основание новооткрити обстоятелства.“

9. На 27 септември 2007 г. Пенсионният фонд подава до Градския съд искане за отмяна на решението от 20 юли 2006 г. и преразглеждане на делото на жалбоподателя на основание новооткрити обстоятелства. Той заявява, че решението на Върховния съд от 2 март 2007 г. по

делото *Nitsievskaya*, което дава различно тълкуване на Закона за пенсиите, е обстоятелство, изискващо преразглеждане на делото *Khrykin*. Жалбоподателят от своя страна твърди, че искането е подадено след изтичане на тримесечния срок.

10. С *определение* от 23 октомври 2007 г. Градският съд, председателстван от същия съдия, който разглежда делото на жалбоподателя през 2006 г., уважава искането. Той постановява следното:

„[М]етодът за оценка на пенсионни права ... е залегнал в точка 13 от Решение на Пленума на Върховния съд на Руската федерация № 25 от 20 декември 2005 г. ... и в Решение на Върховния съд на Руската федерация от 2 март 2007 г. по дело *Nitsievskaya с/у Държавна агенция – Главно управление на пенсионен фонд № 5 за Москва и Московска област*...

...

[С]ъдът счита, че преразглеждане на такова решение [каквото е по делото на жалбоподателя] може да се извърши като допълнително производство на основание новооткрити обстоятелства ..., които позволяват да се отстрани съдебна грешка ..., водеща до нарушаване правата на ответника [Пенсионния фонд] ...

[Доводите] на жалбоподателя и неговия представител са, че преразглеждането ... на решението от 20 юли 2006 г. е невъзможно, тъй като срокът за подаване на такова искане е пропуснат и то следва да се отхвърли на основание, че Решението на Върховният съд ..., което поражда правни последствия, е постановено на 2 март 2007 г. и става известно [на Пенсионния фонд] през април 2007 г. Ответникът е поискал от компетентните съдебни органи преразглеждане на решението [от 20 юли 2006 г.] на 4 юни 2007 г., тоест преди тримесечният срок ... да е изтекъл.

С оглед на горното ... съдът

РЕШИ:

Съдебното решение от 20 юли 2006 г. ... се отменя.

Преразглеждането на спора по същество се насрочва за 23 октомври 2007 г. в 12:30 ч.“

11. С решение от същия ден Градският съд постановява, че искането на жалбоподателя за по-висока пенсия се отхвърля изцяло. Неговото решение се основава на Закона за трудовите пенсии и на Постановление на Пленума на Върховния съд № 25 от 20 декември 2005 г. При обжалването Московският окръжен съд на 6 декември 2007 г. потвърждава решението на първоинстанционния съд.

II. РЕЛЕВАНТНО НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

A. Законови разпоредби, гарантиращи независимостта на съдиите.

12. Конституцията на Руската федерация предвижда:

Член 120

„1. [При администрирането на съдебната система] съдиите са независими и се подчиняват единствено на Конституцията на Руската федерация и на федералния закон ...“

Член 121

„...2. Съдия не може да бъде прехвърлян, да бъде отстраняван или освобождаван от длъжност, освен ако това не е предвидено от федералния закон.“

13. Гражданско-процесуалният кодекс предвижда:

Член 8. Независимост на съдиите

„...2. Съдиите разглеждат и решават граждански спорове в условия, които изключват външно влияние. Всяка намеса в упражняването на техните съдебни правомощия се забранява и се наказва съгласно закона ...“

14. Законът „относно статута на съдиите в Руската федерация“ от 26 юни 1992 г. предвижда, че независимостта на съдията трябва да бъде гарантирана, по-специално, чрез забрана за намеса в правораздаването, реда за тяхното назначаване и освобождаване от длъжност, неприкосновеност на съдиите и от системата на съдебно самоуправление (чл. 9). Съдията не е длъжен да дава каквито и да са обяснения по решени или висящи дела (чл. 10).

B. Разпоредби относно съдебната етика и дисциплинарните нарушения

15. Законът „относно статута на съдиите в Руската федерация“ предвижда:

Член 12.1 Отговорност на съдиите при дисциплинарни нарушения

„1. На съдия, извършил дисциплинарно нарушение (нарушение на този закон и на Кодекса за съдебна етика, приеман от Общоруския съдебен конгрес), може, с изключение на съдиите от Конституционния съд на Руската федерация, да му бъде наложено дисциплинарно наказание:

- предупреждение; [или]
- предсрочно освобождаване от длъжност.

Решението за налагане на дисциплинарно наказание трябва да бъде взето от съдебния квалификационен съвет, който е компетентен да разглежда въпроса за

предсрочно освобождаване от длъжност на съдия към момента на това решение ...“

16. Законът „относно органите на съдебната общност“ от 4 юли 2003 г. предвижда, че органите, оправомощени да налагат дисциплинарни наказания на съдии (включително на председателите на окръжните съдилища), са, по-специално, регионалните съдебни квалификационни съвети (чл. 19, ал. 2 (7)). Искане за търсене на отговорност от съдия за извършване на дисциплинарно нарушение може да бъде подадено от председателя на съответния съд или от председателя на по-горен съд (чл. 22, ал. 1).

17. Конституционният съд на Руската федерация в свое Решение № 3-П от 28 февруари 2008 г. се произнася, че правомощията на председателите на съответните, или по-висшестоящи, съдилища да искат търсене на отговорност на съдия, както и правомощията на председателите да разглеждат жалби срещу съдии, да участват в изслушвания на съдебните квалификационни съвети и да изразяват становища, не са несъвместими с разпоредбите на Конституцията на Руската федерация.

С. Законови разпоредби относно касационното производство

18. Гражданско-процесуалният кодекс предвижда:

Член 376. Право на обжалване пред касационен съд

„1. Влезли в сила съдебни решения, с изключение на съдебните решения на Президиума на Върховния съд на Руската федерация, могат да бъдат обжалвани пред касационен съд от страните по делото, както и от други лица, чиито права или законни интереси са сериозно засегнати от тези съдебни решения.

„2. Съдебни решения могат да се обжалват пред касационния съд в срок от една година, след като станат окончателни...“

Член 380-1. Действия на касационния съд след подаване на касационна жалба

„Касационната жалба се разглежда:

(1) от председателя на Съда, или [негов/неин] заместник или, по тяхно искане, от съдия от този съд...“

Член 381. Разглеждане на касационна жалба

„2. След като разгледа касационната жалба, съдията се произнася с определение, в което –

(1) отказва касационната жалба да бъде разгледана по същество от касационния съд в съдебно заседание, ако не са налице основания за [отмяна или изменение на съдебното решение]...

(2) предава жалбата за разглеждане по същество от касационния съд в съдебно заседание ...“

Член 387. Основания за отмяна или изменение на съдебни решения по касационен ред

„Съдебни решения [на низшестоящи съдилища] могат да бъдат отменени или изменени по касационен ред на основание съществени нарушения на материалноправни или процесуалноправни разпоредби...“

Член 390. Компетентност на касационния съд

„1. След като касационният съд разгледа касационната жалба, съдът може ...

(2) да отмени съдебното решение, постановено от първоинстанционен, апелативен или касационен съд изцяло или частично и да върне делото за ново разглеждане; ...

(5) да отмени или измени съдебното решение, постановено от първоинстанционен, апелативен или касационен съд и да постанови ново съдебно решение, без да връща делото за ново разглеждане, ако материалноправни разпоредби са неправилно приложени или тълкувани.“

D. Законови разпоредби, регламентиращи преразглеждането на окончателни съдебни решения на основание новооткрити обстоятелства

19. Гражданско-процесуалният кодекс предвижда:

Член 392. Преразглеждане на съдебни решения на основание новооткрити обстоятелства

„1. Влезли в сила [решения] могат да бъдат преразгледани на основание новооткрити обстоятелства.

2. Основанията за преразглеждане ... са:

1) значими обстоятелства, които не са били и не са могли да бъдат известни на страната, която иска преразглеждане; ...“

Член 394. Подаване на молба

„... [Молба за преразглеждане на [съдебно решение] поради откриването на нови обстоятелства] се подава в срок от три месеца след откриване на обстоятелствата.“

Член 395. Изчисляване на срока за подаване на молба

„Срокът за подаване на молба за преразглеждане на [съдебно решение] поради откриване на нови обстоятелства се изчислява от деня на откриването на тези обстоятелства...“

Член 397. Решение за преразглеждане на делото на основание новооткрити обстоятелства

„1. След разглеждането на молба за преразглеждане на [съдебно решение] поради откриване на нови обстоятелства, съдът може или да уважи молбата и да отмени [съдебното решение], или да отхвърли молбата.

2. Решението на съда, с което се уважава молба за преразглеждане на [съдебно решение] поради откриване на нови обстоятелства, не подлежи на обжалване.

3. В случай че [съдебното решение] бъде отменено, делото се разглежда в съответствие с разпоредбите на този кодекс.“

Е. Съдебна практика на Върховния съд на Руската федерация

20. С решение от 8 февруари 2006 г. Върховният съд потвърждава решението на съдебния квалификационен съвет на област Свердловск да освободи от длъжност съдия V. за нарушаване на процесуалния закон. Тя твърди, че нейните действия не съставляват дисциплинарно нарушение, но без резултат.

Г-жа V. е била председател на районен съд.

21. С решение от 14 май 2008 г. Върховният съд потвърждава решението на съдебния квалификационен съвет на област Ростов да освободи от длъжност съдия S. за „явно нарушаване на процесуалния закон“. Доводите на съдия S., че е направено погрешно тълкуване на закона, а не „умишлено нарушаване на закона“, не са уважени.

Г-жа S. е била мирови съдия в съдебен окръг. Производството пред съдебния квалификационен съвет е заведено от председателя на градския съд.

22. С решение от 3 юни 2009 г. Върховният съд потвърждава решението на областния съдебен квалификационен съвет да освободи от длъжност съдия Z. за „явни и повторни нарушения на процесуалния закон“. Съдия S. безуспешно твърди, че е тълкувала неправилно закона и че тя не може да носи отговорност за това, че постановените от нея решения не са отменени от по-висшестояща инстанция и са влезли в сила.

Г-жа Z. е била съдия в районен съд. Производството пред съдебния квалификационен съвет е заведено от председателя на градския съд.

ПРАВОТО

I. ТВЪРДЯНО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 6 § 1 ОТ КОНВЕНЦИЯТА ПОРАДИ ЛИПСА НА НЕЗАВИСИМОСТ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД

23. Жалбоподателят се оплаква на основание член 6 § 1 от Конвенцията, че първоинстанционният съд не е бил независим поради натиска, оказан от председателя на Окръжния съд, което е довело до преразглеждане на неговото дело и отмяна на влязлото в сила решение в негова полза. Релевантната част от член 6 § 1 предвижда:

„Всяко лице, при решаването на правен спор относно неговите граждански права и задължения ... има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона.“

A. Позиции на страните

24. В общо становище правителството ответник твърди, че няма нарушение на член 6 § 1 от Конвенцията, тъй като указанието на председателя на Московския окръжен съд да се отмени въпросното съдебно решение не е имало задължителен характер. То не представя никакви други коментари по въпроса.

25. Жалбоподателят поддържа жалбата си. По-специално, той твърди, че съдията Т., който се е произнесъл по спора между него и пенсионната служба през 2006 г. и 2007 г. фактически е бил председателят на Градския съд и следователно е бил подчинен на председателя на Окръжния съд. Руският закон не предвижда достатъчно гаранции, осигуряващи индивидуалната независимост на председателите на първоинстанционни съдилища срещу натиск от председателите на окръжни съдилища. Следователно, съдия Т. е трябвало да изпълни указанията на по-висшестоящия от нея съдия. Жалбоподателят продължава, че това е видно от факта, че в решението си от 23 октомври 2007 г. относно необходимостта от преразглеждане на делото първоинстанционният съд фактически повтаря основанията за отмяна, посочени от председателя на Окръжния съд в писмото ѝ. Друго доказателство в тази посока е, че в хода на разглеждане на делото първоинстанционният съд допуска редица сериозни процесуални нарушения. По-специално, той приема молбата на пенсионната служба за преразглеждане след изтичане на установения срок.

В. Оценка на Съда

1. Допустимост

26. Съдът отбелязва, че това оплакване не е явно необосновано по смисъла на член 35 § 3 от Конвенцията и не е недопустимо на други основания. Следователно то трябва да бъде обявено за допустимо.

2. По същество

27. Съдът подчертава, че от особено важно значение в едно демократично общество е съдилищата да вдъхват доверие в обществото (вж. дело *Padovani c/y Италия* от 26 февруари 1993 г., серия А, № 257-В, стр. 20, точка 27). Именно затова член 6 предвижда, че съдилищата, попадащи в неговия обхват, трябва да бъдат независими.

28. Независимостта на съдебната власт се отнася до необходимата индивидуална и институционална независимост, които са нужни с оглед безпристрастно вземане на решения. По този начин тя се характеризира едновременно като състояние на духа и като набор от институционални и оперативни разпоредби. Първото се отнася до безпристрастността на съдията, а второто до дефиниране на отношенията с други органи, по-специално с други държавни институции (вж. например дело *Findlay c/y Обединеното кралство* от 25 февруари 1997 г., точка 73, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-I) и понякога са неделими (вж. например дела *Bochan c/y Украйна*, № 7577/02, точка 68, 3 май 2007 г. и *Salov c/y Украйна*, № 65518/01, точка 82, ЕСПЧ 2005 г.-VIII (извлечения)).

29. Съдът отбелязва, че независимостта на съдебната власт изисква също така отделните съдии да не са подложени не само на неправомерно влияние извън съдебната система, но и на вътрешно такова. Тази вътрешна независимост на съдебната власт изисква съдиите да не подлежат на указания или натиск от страна на колеги съдии и на техните съответни по-висшестоящи съдии (вж. дело *Parlov-Tkalčić c/y Хърватия*, № 24810/06, точка 86, 22 декември 2009 г.).

30. За да се установи дали даден съд може да се счита за „независим“ по смисъла на член 6 § 11, трябва да се има предвид, *inter alia*, начина на назначаване на членовете му и срока на мандата им, наличието на гаранции срещу външен натиск и въпросът дали това представлява независимост (вж., наред с много други източници, делото *Findlay*, цитирано по-горе, точка 73) и действителната реална ситуация (вж. дело *Parlov-Tkalčić*, цитирано по-горе, точка 83).

31. Жалбоподателят твърди, че решението на съдията Т. да преразгледа окончателното решение по неговото дело и отсъждането и резултатите от новото производство са повлияни от председателя на

по-висшестоящия съд. Следователно въпросът за Съда е да разгледа в конкретния случай дали е налице незаконна намеса в правораздаването.

32. Съдът отбелязва, като предварителна констатация, че съгласно чл. 381 от руския Гражданско-процесуален кодекс, съдия от касационната инстанция, след като разгледа молбата за откриване на касационно производство, може да реши дали да върне молбата за разглеждане от съда по същество или да откаже да направи това (вж. точка 18 по-горе). В конкретния случай обаче председателят на Окръжния съд, вместо да постанови каквото и да е законосъобразно решение в съответствие с Гражданско-процесуалния кодекс, пише писмо до първоинстанционния съд, в което тя изрично указва на по-нисшестоящия съд да преразгледа окончателно влязло в сила решение по делото на жалбоподателя на основание новооткрити обстоятелства (вж. точка 8 по-горе).

33. На 23 октомври 2007 г. Градският съд, след като потвърждава основанията, изложени в писмото на председателя на касационния съд от 14 август 2007 г., отхвърля възраженията на жалбоподателя и уважава искането на пенсионната служба за преразглеждане на делото и отмяна на решението от 20 юли 2006 г.

34. Като оставя това настрана, Съдът отбелязва, че с решение от 20 юли 2006 г. Градският съд решава спора между жалбоподателя и пенсионната служба в полза на първия, докато в новото си решение от 23 октомври 2007 г. съдът, след като разглежда същите факти, стига до различно заключение.

35. Правителството твърди, че писмото на председателя на Окръжния съд няма задължителен характер. То обаче не аргументира тези твърдения, както и не представи никакво обяснение или коментари относно причините за това немотивирано решение. Съдът намира, че становището на председателя на по-висшестоящия съд относно съдебното решение от 20 юли 2006 г. е формулирано с такива изрази като „съдебна грешка“ и „не може да се счита за законосъобразно постановено“, които предполагат, че първоинстанционният съд е критикуван за констатациите си по делото на жалбоподателя и е призван да преразгледа оценката си (вж. точка 8 по-горе).

36. Съдът отбелязва още, че в съответствие с националното законодателство, председателят на по-висшестоящ съд има правомощия да заведе дисциплинарно производство срещу съдия за това, че е извършил дисциплинарно нарушение (вж. точки 16 и 18 по-горе). Възможното наказание е предсрочно освобождаване от длъжност (вж. точка 15 по-горе). Практиката на Върховния съд на Русия показва, че неправилно прилагане на закона може да съставлява дисциплинарно нарушение (вж. точки 20—22 по-горе).

37. Обстоятелствата по делото сочат към факта, че първата съдебна инстанция, след като е критикувана от по-висшестоящ съдебен орган, изпълнява инструкциите на последния и преразглежда делото, като постановява ново съдебно решение в полза на пенсионната служба и срещу жалбоподателя. Констатациите на Градския съд съответстват изцяло на основанията, посочени от председателя на Окръжния съд в писмото ѝ от 14 август 2007 г.

38. Като взе предвид изложените по-горе съображения, може да се приеме, че съмненията на жалбоподателя относно независимостта на Градския съд могат да се нарекат обективно основателни.

39. Съответно е налице нарушение на член 6 § 1 от Конвенцията по отношение изискването за независим съд.

II. ТВЪРДЯНО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 6 § 1 ОТ КОНВЕНЦИЯТА ПОРАДИ ОТМЯНА НА ОКОНЧАТЕЛНО СЪДЕБНО РЕШЕНИЕ

40. Освен това жалбоподателят се оплаква по член 6 от Конвенцията, че отмяната на влезли в сила решения е неоснователна. В релевантната си част този член гласи следното:

Член 6 § 1

„Всяко лице при решаването на правен спор относно неговите граждански права и задължения ... има право на справедливо ... гледане ... от ... съд ...“

A. Позиции на страните

41. Правителството твърди, че жалбата е недопустима. Тълкуването на Върховния съд на Закона за трудовите пенсии разкрива основна грешка в мотивите на градския съд относно методиката за изчисляване пенсията на жалбоподателя и следователно това решение е трябвало да бъде отменено. Отмяната е легитимна, законосъобразна и в съответствие с принципа на правна сигурност.

42. Жалбоподателят поддържа жалбата си. Отмяната е неоснователна, защото Градският съд основава решението си на съответния закон и тъй като тълкуването на закона от Върховния съд през 2007 г. е направено след постановяване на съдебното решение.

B. Оценка на Съда

1. Допустимост

43. Съдът отбелязва, че оплакването не е явно необосновано по смисъла на член 35 § 3 от Конвенцията. Освен това той отбелязва, че то не е недопустимо на други основания. Следователно то трябва да бъде обявено за допустимо.

2. По същество

44. Съдът подчертава, че в името на постигане на по-голяма правна сигурност член 6 имплицитно изисква окончателни съдебни решения по принцип да не бъдат засягани. Те могат да бъдат коригирани само за да се поправят основни недостатъци (вж. дело *Ryabykh c/y Русия*, № 52854/99, точки 51—52, ЕСПЧ 2003-IX). Отмяната на съдебни решения поради новооткрити обстоятелства сама по себе си не е несъвместима с това изискване, но начина по който е направена може да бъде несъвместим (вж. дело *Pravednaya c/y Русия*, № 69529/01, точки 27—34, 18 ноември 2004 г.).

45. Съдът вече е разглеждал редица руски дела, по които националните съдилища обосновават отмяната на окончателно съдебно решение на основание две тълкувания на Върховния съд на Закона за трудовите пенсии от 2005 г. и 2007 г. (вж. например дела *Goncharova и други* и *68 други „Привилегировани пенсионери“ c/y Русия*, № 23113/08 и т.н., 15 октомври 2009 г.; *Ryabov и 151 други „Привилегировани пенсионери“ c/y Русия*, № 4563/07 и т.н., 17 декември 2009 г.; *Koloskova c/y Русия*, 53051/08, 21 октомври 2010 г.).

46. Що се отнася до тълкуването от 2005 г., Съдът е постановил, че различни съдебни тълкувания на съответния закон могат да се разглеждат като основание за обикновена жалба, а не за откриване на нови обстоятелства, даващи основание за отмяна на влязло в сила решение (вж. дело *Yerogova c/y Русия*, № 77478/01, точка 34, 19 юни 2008 г.). Що се отнася до тълкуването от 2007 г., новооткрити обстоятелства са обстоятелства, които съществуват по време на съдебния процес, остават скрити за съда и стават известни след съдебния процес. Тъй като тълкуването от 2007 г. е след решението на градския съд, то също не обосновава отмяната (вж. дело *Yerogova*, цитирано по-горе, точка 33).

47. Като има предвид обстоятелствата по настоящото дело, Съдът не вижда причина да ги разграничи от предишните дела, по които той е констатирал нарушение поради необоснована отмяна на влязло в сила съдебно решение.

48. Оттук следва, че с уважаването на искането на пенсионната служба за отмяна на окончателното решение от 20 юли 2006 г. Градският съд нарушава принципа за правна сигурност.

49. Съответно, налице е нарушение на член 6 § 1 от Конвенцията по отношение „правото на съд“ на жалбоподателя.

III. ТВЪРДЕНИЕ ЗА НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 1 ОТ ПРОТОКОЛ № 1

50. Освен това жалбоподателят се оплаква на основание член 1 от Протокол № 1, че отмяната на влезли в сила решения е необоснована. В релевантната си част този член гласи следното:

Член 1 от Протокол № 1

„Всяко физическо или юридическо лице има право мирно да се ползва от своите притежания. Никой не може да бъде лишен от своите притежания освен в интерес на обществото и съгласно условията, предвидени в закона и в общите принципи на международното право.

Преходните разпоредби не накърняват по никакъв начин правото на държавите да въвеждат такива закони, каквито сметнат за необходими за осъществяването на контрол върху ползването на притежанията в съответствие с общия интерес или за осигуряване на плащането на данъци или други постъпления или глоби.“

A. Становища на страните

51. Правителството отрича, че пенсията, присъдена на ищеца по силата на съдебното решение от 20 юли 2006 г., съставлява негово „притежание“, тъй като тя била по-висока от тази, на която той е имал право. Съответно, той не може да има „основателни очаквания“, за да я получи.

52. Жалбоподателят поддържа оплакването си.

B. Оценка на Съда

1. Допустимост

53. Съдът отбелязва, че оплакването не е явно необосновано по смисъла на член 35 § 3 от Конвенцията. Освен това той отбелязва, че то не е недопустимо на други основания. Следователно оплакването трябва да бъде обявено за допустимо.

2. По същество

54. Съдът подчертава, че наличието на дълг, потвърден с влязло в сила и подлежащо на изпълнение съдебно решение, предоставя на лицето, в чиято полза е постановено решението, притежание по смисъла на член 1 от Протокол № 1. Отмяната на такова съдебно решение е равностойно на намеса в неговото или нейното право на мирно ползване на притежанието (вж., *наред с други източници*, дела *Brumărescu*, цитирано по-горе, точка 74, и *Androsov c/y Русия*, № 63973/00, точка 69, 6 октомври 2005 г.).

55. Правителството отрича, че има нарушение на имуществени права на жалбоподателя, тъй като националното законодателство не дава на кандидата „легитимно очакване“ да получи увеличена пенсия.

56. Съдът отбелязва, че по силата на решението от 20 юли 2006 г. пенсията на жалбоподателя е повишена. Отмяната на подлежащо на изпълнение съдебно решение накърнява неговото доверие във влязло в сила съдебно решение и го лишава от възможност да получи парите, които законно очаква да получи. При тези обстоятелства, Съдът счита, че отмяната на решението от 20 юли 2006 г. на основание новооткрити обстоятелства налага прекомерна тежест на жалбоподателя и следователно е несъвместимо с член 1 от Протокол № 1. Следователно, налице е нарушение на този член.

IV. ПРИЛАГАНЕ НА ЧЛЕН 41 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

57. Член 41 от Конвенцията предвижда:

„Ако Съдът установи нарушение на Конвенцията или на Протоколите към нея и ако вътрешното право на съответната Висококодоговаряща страна допуска само частично обезщетение, Съдът, ако е необходимо, постановява предоставянето на справедливо обезщетение на потърпевщата страна.“

A. Имуществени вреди

58. Жалбоподателят претендира обезщетение за имуществени вреди 55 225,77 рубли (RUB), като изтъква, че това е сума, която ще представлява разликата между пенсията, която той получава след отмяната и пенсията, която би получил, ако не е имало отмяна плюс инфлацията.

59. Правителството счита претенциите на жалбоподателя за прекомерни и неоснователни. То освен това оспорва метода на изчисление на жалбоподателя, твърдейки, че той няма правно основание.

60. Съдът не вижда никаква причинно-следствена връзка между установеното нарушение и твърдяните имуществени вреди. Жалбоподателят не твърди, че съдебното решение в негова полза не е било приведено в изпълнение до неговата отмяна. Що се отнася до искането за възстановяване на плащанията, никакви имуществени ползи не могат да бъдат присъдени за периодите след отмяната на окончателното решение (вж. *Tarnopolskaya и други c/y Русия*, № 11093/07 и сл., точка 51, 7 юли 2009 г.).

В. Неимуществени вреди

61. Жалбоподателят също така претендира 10 000 евро (EUR) за неимуществени вреди.

62. Правителството твърди, че тази претенция е прекомерна и неоснователна.

63. Съдът счита, че жалбоподателят е претърпял неимуществени вреди в резултат на констатираните нарушения. Вредите не могат да бъдат компенсирани в достатъчна степен от установяване на нарушение. Като взе решение по справедливост, Съдът присъжда на жалбоподателя 7 000 EUR, плюс каквито и да са данъци, които могат да бъдат наложени върху тази сума.

С. Разходи и разноси

64. Жалбоподателят претендира също така 307,5 RUB за пощенски разходи, заедно със 130 RUB, които той е платил, за да получи информация относно темпа на инфлация за изготвянето на своя иск за имуществени вреди. Той представя три разписки.

65. Правителството се съмнява в релевантността на една от разписките.

66. Съгласно съдебната практика на Съда, жалбоподател има право на възстановяване на разходи и разноси само доколкото е доказано, че те са действително направени и необходими и са в разумен размер. В конкретния случай, като се имат предвид документите, с които разполага и горепосочените критерии, Съдът счита за разумно да присъди сумата от 10 EUR по отношение на разходи и разноси, плюс каквито и да са данъци, които могат да бъдат наложени на жалбоподателя върху тази сума.

Д. Мораторна лихва

67. Съдът намира за подходящо лихвата при просрочване да е базирана на пределната лихва по заеми на Европейската централна банка, към която следва да се добавят три процентни пункта.

ВЪЗ ОСНОВА НА ГОРНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ, СЪДЪТ ЕДИНОДУШНО

1. *Обявява* жалбата за допустима;

2. *Приема*, че има нарушение на член 6 § 1 от Конвенцията по отношение липсата на независимост на Градския съд;
3. *Приема*, че има нарушение на член 6 § 1 от Конвенцията по отношение отмяната на окончателното съдебно решение в полза на жалбоподателя на основание новооткрити обстоятелства;
4. *Приема*, че има нарушение на член 1 от Протокол № 1;
5. *Приема*
 - (a) че държавата ответник следва да заплати на жалбоподателя, в срок от три месеца от датата, на която решението влезе в сила в съответствие с член 44 § 2 от Конвенцията, следните суми, които се конвертират в руски рубли по курса към датата на плащането:
 - (i) 7000 EUR (седем хиляди евро), плюс каквито и да са данъци, които могат да бъдат наложени, по отношение неимуществени вреди;
 - (ii) 10 EUR (десет евро), плюс каквито и да са данъци, които могат да бъдат наложени, по отношение разходи и разноси;
 - (b) че след изтичането на горепосочените три месеца до изплащането върху горните суми се начислява проста лихва в размер, равна на пределната лихва по заеми на Европейската централна банка по време на просрочения период плюс три процентни пункта;
6. *Отхвърля* останалата част от претенцията на жалбоподателя за справедливо обезщетение.

Изготвено на английски език и оповестено писмено на 19 април 2011 г. в съответствие с член 77, §§ 2 и 3 от Правилника на Съда.

André Wampach
Заместник-секретар

Nina Vajić
Председател